

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Střední průmyslová škola strojnická Olomouc,
tř. 17. listopadu 49**

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu
„Výuka moderně“**

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205

Šablona: III/2Management jakosti

Sada: 1

Číslo materiálu v sadě: 3

Název: Průkopníci kvality - podnikatelé

Jméno autora: Ing. Jiří Šimáček

Předmět: Management jakosti

Jazyk: Čeština

Klíčová slova: Baťův systém řízení

Cílová skupina: žák 3. ročníku

Stupeň a typ vzdělání: střední odborné

Očekávaný výstup: Žák si uvědomuje, že k dlouhodobé úspěšnosti firmy vede spolupráce a zaměření na kvalitu ve všech oblastech.

Metodický list/anotace

Pracovní list obsahuje výklad a kontrolní otázky.

Datum vytvoření: 8.9. 2012

Průkopníci kvality - podnikatelé

Motto: Jak se k systému chová vedení, takový systém je.

Prvními velkými průkopníky kvality byli podnikatelé, kteří si uvědomili, že dlouhodobá úspěšnost firmy je podmíněna kvalitou výroby a kvalitní výrobek vytvoří jen člověk, který má podmínky pro zdárné splnění úkolu a je schopen a ochoten o práci přemýšlet a zlepšovat dosažené výsledky. Zaměřili se proto na vytvoření takových podmínek pro zaměstnance, aby mohli kvalitně odvést práci a také ji odváděli. Péče o zaměstnance sama o sobě nezajistí úspěšnost, je jen nutnou podmínkou.

Henry Ford(30. 7.1863 – 7. 4.1947)

Henry Ford byl významný americký podnikatel, průkopník automobilového průmyslu. Přišel s novým pohledem na marketing a management a vytvořil tak základnu pro systémy managementu. Každého svého pracovníka dokázal nadchnout pro svou vizi. Byl odhodlán splnit si svůj cíl vyrobit levné kvalitní auto pro každého. V letech 1906 až 1908 zaváděl po několikaměsíčním vývoji výrobu legendárních modelů N a T, které se prodávaly jen za 825 dolarů. Tím vlastně splnil svůj daný cíl, protože Ford model T překonal orientaci automobilového průmyslu jen pro bohaté. Do konce roku 1908 bylo prodáno na tisíc kusů modelu T.

Aby bylo možné uspokojit poptávku po levných autech, musel otevřít novou továrnu Highland Park, kde byla zavedena jako jedna z prvních technologie pásové výroby, kterou navrhli sami zaměstnanci Ford Motor Company, kteří se nechali inspirovat pásovým zařízením na jatkách. V roce 1913 byla instalace pohyblivého pásu dokončena a další rok bylo prodáno až 250 tisíc kusů aut. Ford pak nařídil zvýšit všem dělníkům denní mzdu o víc než dvojnásobek na 5 dolarů. Tímto krokem si chtěl také zajistit, aby podnik měl stálé zaměstnance namísto nádeníků. Kromě toho zavedl ještě svůj sociální program pro stálé zaměstnance, do kterého patřila podniková zdravotní péče, sportovní a kulturní vyžití, popřípadě speciální prémie. Tyto benefity ovšem mohli mít pouze zaměstnanci žijící počestným způsobem, takže

v podniku bylo zavedeno ještě sociologické oddělení, které mělo dohlížet, jestli dělníci nejsou závislí na alkoholu či na hazardu.

Platit za osmihodinový pracovní den pět dolarů byl jeden z našich neúspěšnějších pokusů, jak snížit výdaje.

(Henry Ford)

V dalších letech docházelo zdokonalováním technologie pásové výroby k ještě většímu zlevňování modelu T při zvýšení minimální mzdy na 6 \$. Tím automobilka Ford Motor Company ovládla až 50% amerického trhu a v roce 1927 byl vyroben 15 000 000. kus modelu T. Jeho úspěch znamenal nejen revoluci v průmyslu, ale i velký vliv na moderní kulturu.

Tomáš Baťa (3. 4.1876 – 12. 7.1932)

Motto: Kdykoliv nacházím na botách, které vycházejí z dílny, špatně vytlačené šnyty nebo zkřivený podpatek, nezajímá mě tato pokřivená práce. Ale zajímá mě, kde a v čem se pokřivil charakter lidí v dotyčné dílně. Je mi naprosto jasné, že lidé s pokřiveným charakterem nemohou udělat rovnou práci. (T. Baťa)

Zavedl mnohé nové myšlenky ve výrobě a prodeji svých výrobků, kterými dokázal ovlivnit množství budoucích ekonomů. Jeho postupy a technologie byly na tehdejší podnikání revoluční a jsou stále užívány jako příklady top managementu. Vybudoval od úplných začátků obuvnickou firmu a rozvinul ji do firmy světového významu. Na dotaz Mezinárodní obchodní komory jak vybudoval svůj podnik a přivedl jej k rozkvětu, odpověděl v roce 1930 článkem s podtitulem Moje hospodářská filosofie. „Přejete si, abych vám řekl, jak jsem vybudoval náš podnik. Při své práci jsem neměl na mysli vybudování závodu, ale lidí. Vybudoval jsem člověka, aby byl výkonnější a lépe sloužil zákazníkům a on potom vybudoval závod. Jsem přesvědčen, že největší ztráty v průmyslu a obchodě vznikají nesprávným stanoviskem, které zaujímá člověk ke své práci, svým spolupracovníkům a ke svým zákazníkům. Hlavní úlohou organizátora, jež chce vybudovat velký podnik, je, aby vytvořil morální a psychologickou základnu, na níž by se jeho pracovníci mohli zdárně rozvíjet.“

Klíčová zásada Baťova přístupu k životu je služba veřejnosti. Vyplývá to z jeho filozofických zásad:

1. Podnikání je službou životu.
2. Práce je službou životu.
3. Posláním podnikání je služba.
4. Všichni účastníci musí mít zisk.

V současné době jsou Baťovy metody znovu využívány a Baťův systém řízení je považován i v současné době za moderní a patří k nejúspěšnějším. Baťa vyslovil mnoho zásad a myšlenek, kterými se důsledně řídil a stejná pravidla vyžadoval od všech spolupracovníků. Jedno z charakteristických prohlášení zní takto:

*Nehoňte se za penězi. Kdo se honí za penězi, ten je nikdy nedohoní. Služte!
Když budete sloužit podle svých nejlepších sil, nebudete moci uniknout penězům.*

Kontrolní otázky:

Vyjmenujte průkopníky kvality z řad podnikatelů. V čem spočívá jejich přínos?

Řešení:

Vyjmenujte průkopníky kvality z řad podnikatelů. V čem spočívá jejich přínos?

Henry Ford, Tomáš Baťa

Oba si uvědomili, že dlouhodobá úspěšnost firmy je podmíněna kvalitou výroby a kvalitní výrobek vytvoří jen člověk, který má podmínky pro zdárné splnění úkolu a je schopen a ochoten o práci přemýšlet a zlepšovat dosažené výsledky. Zaměřili se proto na vytvoření podmínek pro zaměstnance, aby mohli kvalitně odvádět práci.

Odkazy:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Henry_Ford

http://cs.wikipedia.org/wiki/Tomáš_Baťa